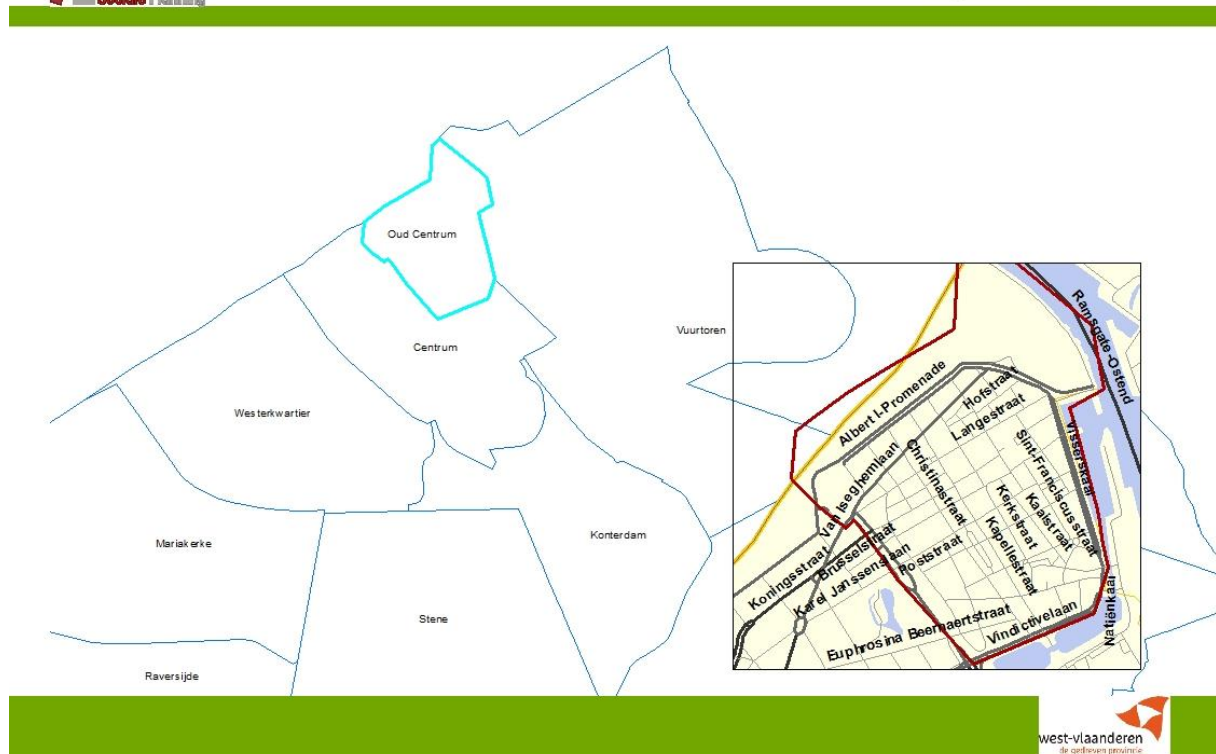

Profiel van de wijk Oud-Centrum
Oostende
Mei 2017

Inhoud

Situering	3
Kenmerken van de inwoners van Oud-Centrum	4
Aantal inwoners en evolutie	4
Leeftijdsverdeling	4
Nationaliteit.....	5
Nationaliteit bij geboorte	6
Aantal gezinnen en evolutie	8
Kenmerken van de huishoudens	8
Migraties.....	9
Het uitzicht van de wijk	11
Bevolkingsdichtheid	11
Woningtypologie	11
2e verblijven	13
Sociale huisvesting	14
Voorzieningenaanbod – Soka.....	15
Bedrijvigheid - Locatus	16
Kwetsbaarheid in beeld.....	18
Kwetsbaar omwille van een beperkt inkomen.....	19
Kwetsbaar op basis van de gezinssamenstelling.....	21
Kwetsbaar op basis van een slechte gezondheid.....	22
Kwetsbaar omwille van werkloosheid.....	25
Een nieuwe generatie met zorgen	28
Samenvattend	29

De **wijk Oud-Centrum** is een zeer specifieke geografische entiteit in Oostende. Binnen deze oude wijk duiden verschillende indicatoren aan dat er een cumulus is van samenlevingsproblemen: sociaal isolement, kansarmoede, vereenzaamde ouderen met zorgnood, kwetsbaarheid ... Het Sociaal Huis Oostende wil een samenwerkingsverband opzetten om deze multipale problematiek in een **buurtzorgmodel** aan te pakken.

Het project wil eerst een kwaliteitsvolle **wijkanalyse** uitvoeren.

Een eerste onderdeel van deze wijkanalyse is een cijfermatige analyse

Deze analyse bevat 3 hoofdstukken: wie zijn de inwoners van de wijk, wat is het uitzicht van de wijk en tot slot brengen we kwetsbaarheid van de inwoners in beeld.

De cijfers zijn afkomstig vanuit de databanken van het Steunpunt Sociale planning en van het IMA. De wijk wordt telkens vergeleken met stad Oostende en West-Vlaanderen. Waar mogelijk wordt ook vergeleken met Vlaanderen.

Kenmerken van de inwoners van Oud-Centrum

Aantal inwoners en evolutie

	2007	2016	index (2007=100)
Oud-Centrum	7 364	7 150	97
Oostende	69 820	70 885	102
West-Vlaanderen	1 150 693	1 181 111	103
Vlaanderen	6 150 207	6 494 408	106

Bron: rijksregister op 01.01 van het jaar – bevolking met wachtregister

In de periode 2007-2016 is de bevolking in Vlaanderen met 6% toegenomen. Ook West-Vlaanderen en Oostende kennen in die periode een bevolkingstoename. De bevolking in Oud-Centrum is in dezelfde periode met 3% afgenomen.

Leeftijdsverdeling

	00-02 jaar	03-05 jaar	06-11 jaar	12-17 jaar	18-34 jaar	35-59 jaar	60-79 jaar	80+ jaar	totaal
Oud-Centrum	107	101	217	215	1 007	2 099	2 558	846	7 150
Oostende	1 798	1 806	3 602	3 549	12 853	22 591	18 530	6 156	70 885
West-Vlaanderen	33 642	36 095	72 566	71 144	232 126	397 369	260 895	81 274	1 185 111
Vlaanderen	203 757	217 792	431 699	409 007	1 327 583	2 238 188	1 285 799	380 583	6 494 408

Bron: Rijksregister op 01.01.2016, verwerking provincie West-Vlaanderen

	00-02 jaar	03-05 jaar	06-11 jaar	12-17 jaar	18-34 jaar	35-59 jaar	60-79 jaar	80+ jaar
Oud-Centrum	1,5%	1,4%	3,0%	3,0%	14,1%	29,4%	35,8%	11,8%
Oostende	2,5%	2,5%	5,1%	5,0%	18,1%	31,9%	26,1%	8,7%
West-Vlaanderen	2,8%	3,0%	6,1%	6,0%	19,6%	33,5%	22,0%	6,9%
Vlaanderen	3,1%	3,4%	6,6%	6,3%	20,4%	34,5%	19,8%	5,9%

Bron: Rijksregister op 01.01.2016, verwerking provincie West-Vlaanderen

De wijk Oud-Centrum is gekenmerkt door een oudere bevolkingssamenstelling: er zijn verhoudingsgewijs minder kinderen, jongeren en mensen op beroepsactieve leeftijd, en er zijn verhoudingsgewijs meer ouderen (60+).

Relatieve cijfers: vergelijking met Vlaanderen (Vlaanderen = 100)

	00-02 jaar	03-05 jaar	06-11 jaar	12-17 jaar	18-34 jaar	35-59 jaar	60-79 jaar	80+ jaar
Oud-Centrum	48	41	45	48	69	85	181	200
Oostende	81	74	77	79	89	92	132	147
West-Vlaanderen	90	88	92	95	96	97	111	117
Vlaanderen	100	100	100	100	100	100	100	100

De relatieve cijfers van de bevolkingssamenstelling stellen Vlaanderen gelijk aan 100. In alle leeftijdsgroepen onder de 18 zijn er in Oud-Centrum de helft minder inwoners dan gemiddeld genomen in Vlaanderen.

Ook bij de bevolking op beroepsactieve leeftijd (18-59 jaar) zijn er in Oud-Centrum minder inwoners dan gemiddeld genomen in Vlaanderen.

De oudste leeftijdsgroepen zijn wel goed vertegenwoordigd: er zijn 80% meer ouderen 60-79 jaar dan in Vlaanderen, en er zijn verhoudingsgewijs dubbel zoveel 80-plussers dan in Vlaanderen.

Nationaliteit

De bevolkingssamenstelling van de wijk Oud-Centrum op vlak van nationaliteiten is zeer divers. Op 01.01.2016 wonen er 87 verschillende nationaliteiten in de wijk.

	Belg		niet-Belg		totaal
	aantal	aandeel	aantal	aandeel	
Oud-Centrum	6 233	87,2%	917	12,8%	7 150
Oostende	64 378	90,8%	6 507	9,2%	70 885
West-Vlaanderen	1 130 383	95,4%	54 728	4,6%	1 185 111
Vlaanderen	5 949 584	91,6%	544 824	8,4%	6 494 408

Bron: Rijksregister op 01.01.2016, verwerking provincie West-Vlaanderen

12,8% van de bevolking in Oud-Centrum heeft niet de Belgische nationaliteit.

Relatieve cijfers: vergelijking met Vlaanderen (Vlaanderen = 100)

	Belg	Vreemdeling
Oud-Centrum	95	153
Oostende	99	109
West-Vlaanderen	104	55
Vlaanderen	100	100

In vergelijking met Vlaanderen telt West-Vlaanderen verhoudingsgewijs de helft minder mensen met een vreemde nationaliteit. De Wijk-Oud-Centrum telt verhoudingsgewijs 53% meer mensen met een vreemde nationaliteit dan Vlaanderen

Onderstaande tabel toont de nationaliteiten, opgedeeld in landengroepen¹.

nationaliteitsgroep	Oud-Centrum	Oostende
Noord- en West-Europa	24,8%	16,7%
Oost-Europa EU	12,2%	13,9%
Zuid-Europa	9,8%	5,3%
ex-Oostblok	6,7%	12,7%
andere landen van Afrika	9,1%	8,2%
andere landen van Azië	28,5%	35,1%
andere landen van Zuid- en Centraal-Amerika	1,1%	1,1%
Maghreb	4,1%	3,0%
Onbekend	2,4%	2,5%
rijke OESO-landen	1,2%	0,9%
Turkije	0,2%	0,6%

Bron: Rijksregister op 01.01.2016, verwerking provincie West-Vlaanderen

De grootste nationaliteitsgroepen (naast Belgen) in de wijk Oud-Centrum zijn Noord-en West-Europeanen (vooral Nederlanders, Fransen, Duitsers en Britten), andere landen van Azië (vooral Afghanistan, China, Irak, Syrië, Nepal, India, Georgië, Filipijnen, ...) en Oost-Europa EU (Roemenen, Polen, Slovaken, ..).

Nationaliteit bij geboorte

De nationaliteiten op zich tonen niet het volledige beeld van de diversiteit. Een aantal mensen verandert in de loop van hun leven van nationaliteit. Zeker niet EU-burgers hebben er alle belang bij om een EU-nationaliteit te krijgen. Vandaar dat we hier ook enkele cijfers over nationaliteiten bij geboorte brengen.

¹ Maghreb: Algerije, Libië, Marokko, Mauretanië en Tunesie

Rijke OESO-landen: Australië, Canada, Chili, Fiji, IJsland, Israël, Japan, Korea, Nieuw-Zeeland, Noorwegen, VS, Zwitserland

	Belg		niet-Belg		totaal
	aantal	aandeel	aantal	aandeel	
Oud-Centrum	5 742	80,3%	1 408	19,7%	7 150
Oostende	59 864	84,5%	11 021	15,5%	70 885
West-Vlaanderen	1 095 453	92,4%	89 658	7,6%	1 185 111
Vlaanderen	5 553 590	85,5%	940 818	14,5%	6 494 408

Bron: Rijksregister op 01.01.2016, verwerking provincie West-Vlaanderen

20% van de bevolking van de wijk Oud-Centrum heeft niet de Belgische nationaliteit bij geboorte.

Relatieve cijfers: vergelijking met Vlaanderen (Vlaanderen = 100)

	Belg	Vreemdeling
Oud-Centrum	94	136
Oostende	99	107
West-Vlaanderen	108	52
Vlaanderen	100	100

In vergelijking met Vlaanderen telt West-Vlaanderen verhoudingsgewijs de helft minder mensen met een vreemde nationaliteit bij geboorte. De Wijk-Oud-Centrum telt verhoudingsgewijs 36% meer mensen met een vreemde nationaliteit bij geboorte dan Vlaanderen

nationaliteitsgroep	Oud-Centrum	Oostende
Noord- en West-Europa	21,7%	16,1%
Oost-Europa eu	10,1%	9,5%
Zuid-Europa	8,1%	4,6%
ex-Oostblok	12,7%	20,6%
andere landen van Afrika	8,9%	8,9%
andere landen van Azië	24,6%	30,0%
andere landen van Zuid- en Centraal-Amerika	2,1%	1,6%
Maghreb	7,2%	4,9%
Onbekend	1,9%	1,8%
rijke OESO-landen	1,7%	1,1%
Turkije	0,9%	1,0%

Bron: Rijksregister op 01.01.2016, verwerking provincie West-Vlaanderen

De grootste nationaliteitsgroepen zijn bij nationaliteit bij geboorte dezelfde als bij huidige nationaliteit. De enige uitzondering hierop is de groep ex-Oostblok. Het betreft hier voornamelijk Russen en Serviërs.

Van de 1408 personen in Wijk Oud-Centrum die als nationaliteit bij geboorte niet-Belg waren zijn er 496 personen Belg geworden. Dat is 35% van de mensen met een vreemde nationaliteit bij geboorte.

Voor gans Oostende ligt het aandeel hoger: van de 11 021 personen die bij de geboorten niet de Belgische nationaliteit hadden, zijn er 4541 Belg geworden. Dat is 41% van de doelgroep.

Aantal gezinnen en evolutie

	2007	2016	index
Oud-Centrum	4 597	4 543	99
Oostende	35 210	36 221	103
West-Vlaanderen	484 910	518 192	107
Vlaanderen	2 542 393	2 737 712	108

Bron: rijksregister op 01.01 van het jaar – bevolking met wachtregister

In de periode 2007-2016 is het aantal huishoudens in Vlaanderen met 8% toegenomen. Ook West-Vlaanderen kende in dezelfde periode een gelijkaardige toename van het aantal huishoudens.

In Oostende bedroeg de toename van het aantal huishoudens 3%. Het aantal huishoudens is in de periode 2007-2016 in het Oud-Centrum lichtjes afgenomen.

Kenmerken van de huishoudens

wijk	alleenstaanden		Gezin zonder kinderen <20 jaar		gezin met kinderen <20 jaar		Totaal
	aantal	aandeel	aantal	aandeel	aantal	aandeel	
Oud-Centrum	2 720	59,9%	1 385	30,5%	438	9,6%	4 543
Oostende	16 469	45,5%	12 859	35,5%	6 893	19%	36 221
West-Vlaanderen	166 475	32%	217 014	42%	134 703	26%	518 192

Bron: Rijksregister op 01.01.2016, verwerking provincie West-Vlaanderen

60% van de huishoudens in de wijk Oud-Centrum bestaat uit een alleenstaande.

30% van de huishoudens zijn meerpersoonshuishoudens zonder kinderen jonger dan 20 jaar, 9,6% van de huishoudens is een gezin met kinderen onder de 20 jaar.

alleenstaanden	alleenstaanden	% alleenstaanden	index Vlaanderen
Oud-Centrum	2 720	60%	193
Oostende	16 469	45%	147
West-Vlaanderen	166 475	32%	104
Vlaanderen	847 977	31%	100

Bron: Rijksregister op 01.01.2016, verwerking provincie West-Vlaanderen

Het aandeel alleenstaanden is in de wijk Oud-Centrum bijna dubbel zo groot als gemiddeld genomen in Vlaanderen.

Migraties

Vorige woonplaats

	andere woonplaats	zelfde woonplaats	totaal	% andere woonplaats	index Vlaanderen
Oud-Centrum	1 120	6 030	7 150	15,7%	185,7
Oostende	8 704	62 181	70 885	12,3%	145,5
West-Vlaanderen	98 780	1 086 331	1 185 111	8,3%	98,8
Vlaanderen	568 358	5 926 050	6 494 408	8,4%	100,0

Bron: Rijksregister op 01.01.2016, verwerking provincie West-Vlaanderen

15,7% van de bevolking in de wijk Oud-Centrum heeft op 01.01.2016 een ander adres dan een jaar eerder. De verhuismobiliteit is er hoger dan in Oostende. Als we de vergelijking maken met Vlaanderen dan wordt in de wijk Oud-Centrum bijna dubbel zoveel verhuisd als in Vlaanderen.

1120 mensen die op 01.01.2016 in Oud-centrum wonen, woonden een jaar eerder op een ander adres.

46% van de verhuizen spelen zich af binnen de stad Oostende.

18% van de verhuizen spelen zich af binnen de wijk Oud-Centrum.

54% van de verhuizers komen van buiten Oostende.

34% van de verhuizers van buiten Oostende zijn afkomstig uit een andere West-Vlaamse gemeente.

20% van de verhuizers van buiten Oostende komt vanuit het Buitenland. De grootste groep (106 personen) kenden in de loop van 2015 een eerste inschrijving in het Belgisch bevolkingsregister (= nieuwkomers).

Volgende woonplaats

Wanneer we de inwoners van Oud-centrum op 01.01.2015 bekijken, kunnen we ook nagaan waar ze een jaar later (01.01.2016) wonen.

woonplaats op 01012015	Andere woonplaats		Zelfde woonplaats		overleden		totaal
	aantal	aandeel	aantal	aandeel	aantal	aandeel	
Oud-Centrum	1 150	16,0%	5 913	82,2%	127	2%	7 190
Oostende	8 737	12,4%	60 985	86,3%	977	1%	70 699

Bron: Rijksregister op 01.01.2016, verwerking provincie West-Vlaanderen

18% van de mensen die op 01.01.2015 in Oud-Centrum woonden, wonen er een jaar later niet meer: 16% is verhuisd, 2% is overleden.

Van de inwoners van Oud-Centrum op 01.01.2015 die in de loop van 2015 verhuisden buiten de gemeente, is 48% verhuisd naar een andere West-Vlaamse gemeente.

Van de 1150 mensen die in de loop van 2015 van adres veranderd zijn, zijn er 679 verhuizen binnen Oostende (= 59%). Een kwart van de verhuizers, verhuisde binnen de wijk Oud-Centrum.

Het uitzicht van de wijk

Het volgende hoofdstuk bespreekt het uitzicht van de wijk. Naast tabellen wordt dit hoofdstuk ook gestoffeerd met kaartmateriaal.

Bevolkingsdichtheid

	km ²	bevolking	inw/km ²	index Vlaanderen
Oud-Centrum	0,75	7 150	9 497	2101
Oostende	40	70 885	1 770	392
West-Vlaanderen	3144	1 181 828	364	81
Vlaanderen	13522	6 494 408	452	100

De bevolkingsdichtheid van Oud-Centrum bedraagt 9497 inwoners per km². Daarmee is de wijk Oud-Centrum 20 keer dichter bevolkt dan Vlaanderen.

Woningtypologie

De informatie over het woningaanbod is afkomstig uit het kadaster. De databank laat ons toe om informatie te geven over woongelegenheden en het type woongelegenschap. Door een combinatie met het rijksregister, kunnen we ook nagaan welk aandeel van de woningen gebruikt wordt voor de permanente woningmarkt en welk aandeel een andere invulling krijgt (bv tweede verblijf).

Eerst bekijken we het aandeel bewoonde woningen.

2016	Aantal	Bewoond	aandeel bewoond	Tweede verblijf	Aandeel tweede verblijf
Oud-Centrum	8 220	4 482	54,5%	2 322	28%
Oostende	49 637	35 776	72,1%	7 935	16%
West-Vlaanderen	666 863	511 277	76,7%	92 649	14%

Bron: rijksregister en kadaster op 01.01.2016, verwerking provincie West-Vlaanderen, belasting op tweede verblijven 2015, provincie West-Vlaanderen.

Gemiddeld genomen is drie kwart van de woongelegenheden in West-Vlaanderen bestemd voor permanente bewoning. In de wijk Oud-Centrum ligt dit aandeel lager: 55% van de woongelegenheden worden ingenomen door permanente bewoners.

Het uitzicht van een wijk/gemeente wordt mee gemaakt door de aanwezige woningentypologie.

	Woon- gelegenheden	aantal appartementen	aandeel appartementen	index Vlaanderen
Oud-centrum	8 220	7 055	85,8%	296
Oostende	49 637	28 806	58%	200
West-Vlaanderen	666 863	196 473	29%	101
Vlaanderen	3 656 803	1 062 122	29%	100

Bron: Kadaster 2016, verwerking provincie West-Vlaanderen.

* provincies.incijfers.be, op basis van FOD economie

Van alle woningen (ongeacht of ze nu voor permanente bewoning worden gebruikt of niet) in Oud-Centrum is 86% appartementsbouw. Daarmee scoort Oud-Centrum het driedubbele van het Vlaamse cijfer.

In onderstaande tabel wordt de woningtypologie van de woningen die voor permanente bewoning worden gebruikt (waar dus mensen gedomicilieerd zijn) van naderbij bekeken. Een deel van de huisvesting speelt zich ook af in zaken die in het kadaster niet als 'woning' benoemd wordt. Voor de volledigheid worden deze mee opgenomen in onderstaande tabel.

	Geen woongelegenheid	Woongelegenheid		
		Appartement	Collectieve woning	Individuele woning
Oud-Centrum	1,1%	80,4%	0,0%	18,4%
Oostende	1,2%	46,3%	0,6%	51,9%
West-Vlaanderen	1,3%	18,6%	0,3%	79,8%

Bron: rijksregister en kadaster op 01.01.2016, verwerking provincie West-Vlaanderen.

In de wijk Oud-Centrum woont 80% van de huishoudens in een appartement. In West-Vlaanderen bedraagt dit aandeel minder dan 20%.

Tot slot wordt nog nader ingezoomd op het eigenaarschap.

	Eigenaar	Huurder
Oud-Centrum	38,0%	62,0%
Oostende	53,5%	46,5%
West-Vlaanderen	69,2%	30,8%

Bron: rijksregister en kadaster op 01.01.2016, verwerking provincie West-Vlaanderen.

30% van de huishoudens is huurder van de woning waarin hij woont. In Oud-Centrum is 62% van de huishoudens huurder.

2e verblijven

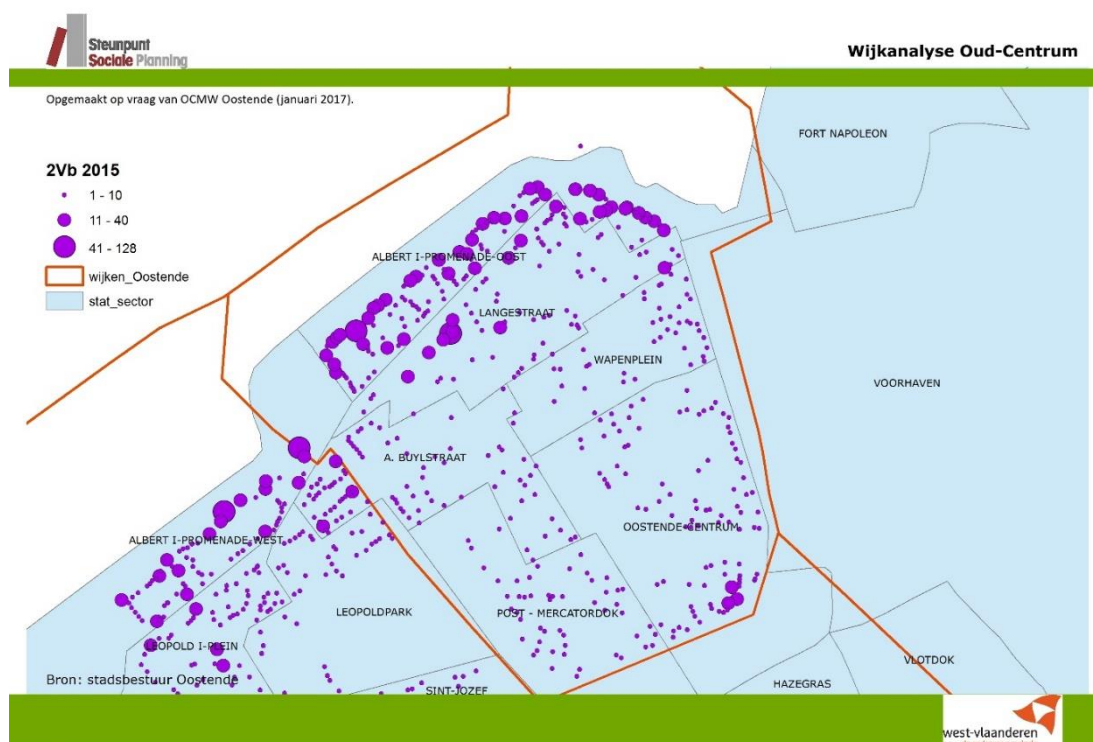
Hierboven zagen we reeds dat slechts 54% van de woongelegenheden in Oud-Centrum een bestemming 'permanente huisvesting' hebben.

Dit betekent dat het aanwezige patrimonium ook voor andere doeleinden gebruikt wordt. Een van die doeleinden is het gebruik als tweede verblijf. De spreiding van de tweede verblijven in de wijk Oud-Centrum wordt op basis van de belastinginformatie van de tweede verblijven op onderstaande kaart getoond.

Oostende telde in 2015 7935 tweede verblijven. 2322 daarvan zijn gelegen in het Oud-Centrum.

tweede verblijven	aantal	aandeel
Centrum	1341	17%
Konterdam	22	1%
Mariakerke	1983	23%
Oud-Centrum	2322	28%
Raversijde	360	28%
Stene	25	1%
Vuurtoren	110	4%
Westerkwartier	1771	17%
Zandvoorde	1	0%
Eindtotaal	7935	16%

Bron: stadsbestuur Oostende, 2015

Sociale huisvesting

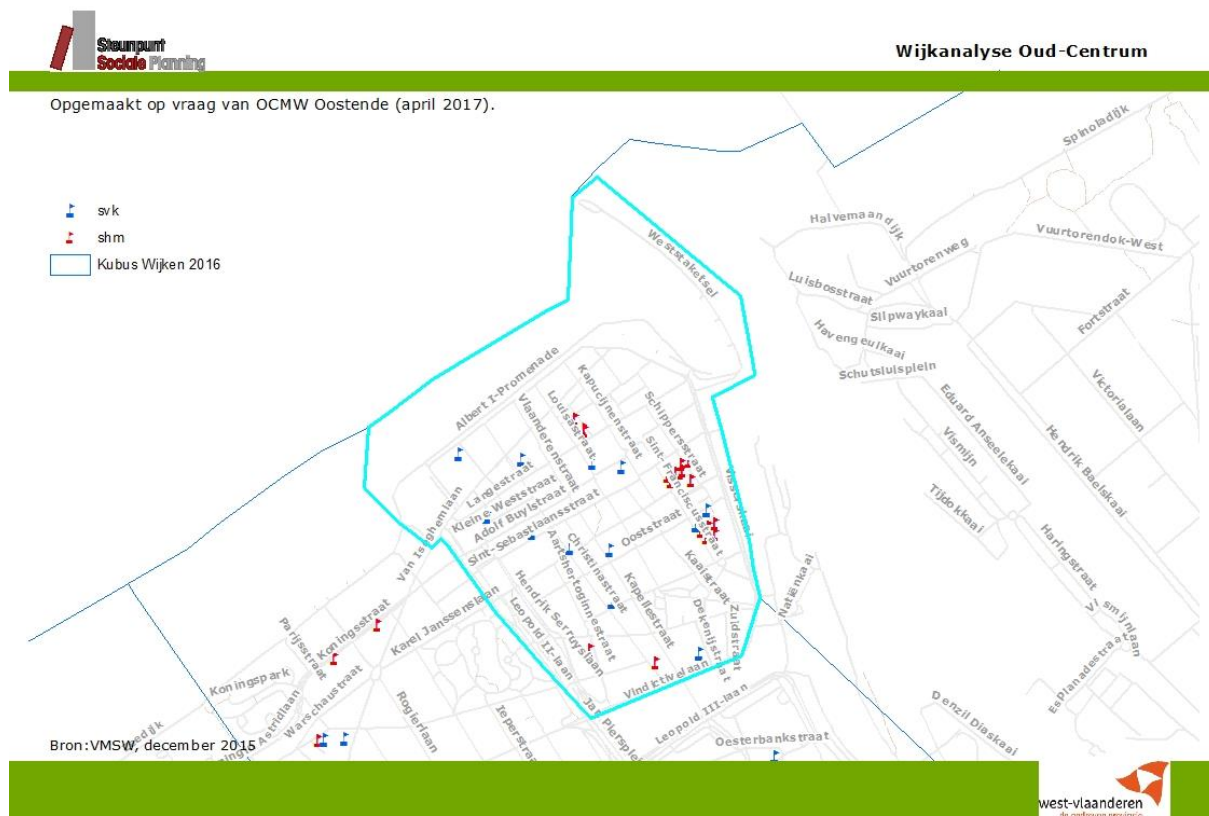
	huishoudens	sociale huur			index Vlaanderen
		svk	shm	% soc huur	
Oud-Centrum	4 543	19	204	4,9	84
Oostende	36 221	124	2 836	8%	140
West-Vlaanderen	518 192	2 629	29 695	6%	107
Vlaanderen	2 737 712	8 026	151 982	6%	100

Bron: VMSW, 31.12.2015

Het Oud-Centrum telt 19 SVK-woningen en 204 huurwoningen van de sociale huisvestingsmaatschappij.

Hiermee woont 4,9% van de huishoudens in een sociale huurwoning.

Het is een opmerkelijke vaststelling dat in een wijk waar een zeer kwetsbare doelgroep woont, er weinig aanbod sociale huisvesting is.

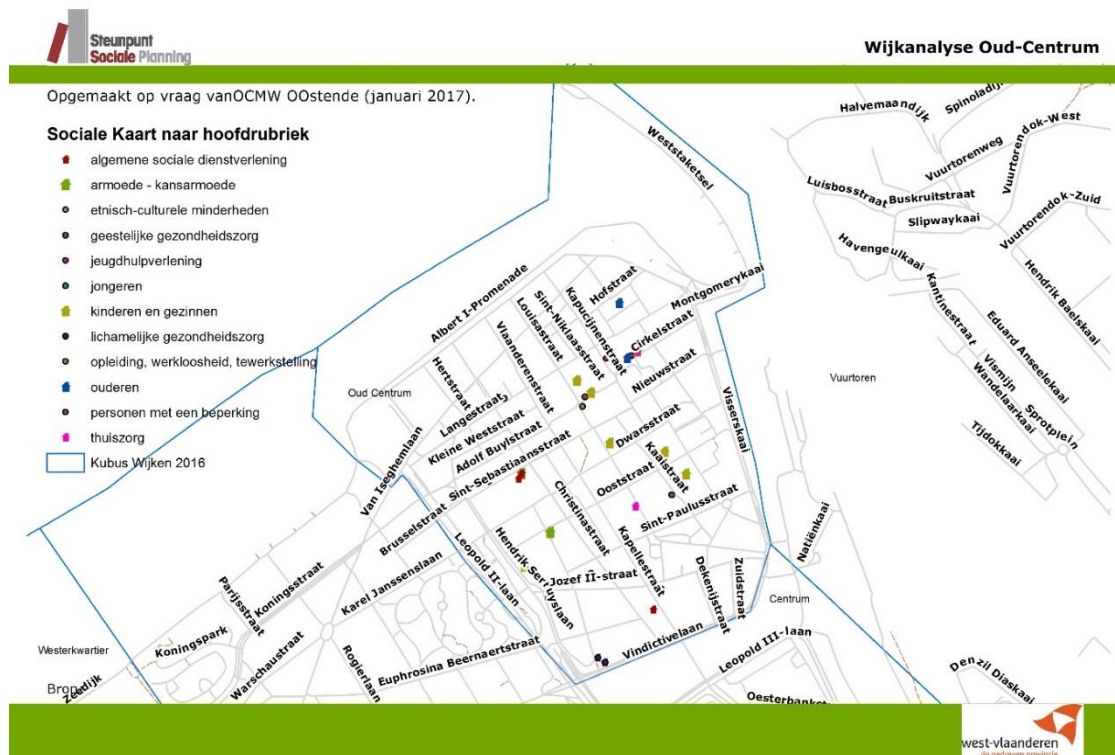
Voorzieningenaanbod – Soka

Op basis van de sociale kaart kan het sociale voorzieningenaanbod in de wijk Oud-Centrum in kaart gebracht worden.

De soka bevat voor gans Oostende 448 voorzieningen. 54 (12%) ervan is gelegen in de wijk Oud-Centrum.

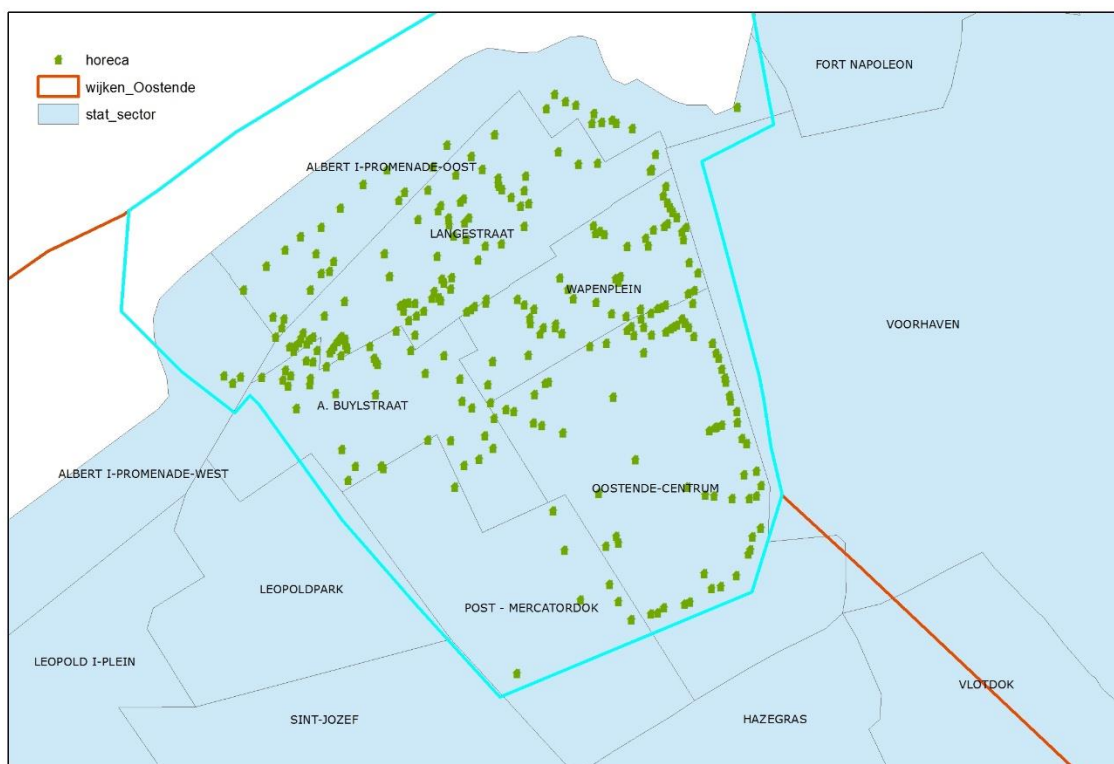
rubrieknaam	Oud-centrum
algemene sociale dienstverlening	7
lichamelijke gezondheidszorg	6
geestelijke gezondheidszorg	2
thuiszorg	6
opleiding, werkloosheid, tewerkstelling	8
kinderen en gezinnen	9
jongeren en jeugdhulpverlening	5
personen met een beperking	5
ouderen	2
etnisch-culturele minderheden	2
armoede - kansarmoede	2
	54

Bron: sociale kaart West-Vlaanderen, nov 2016

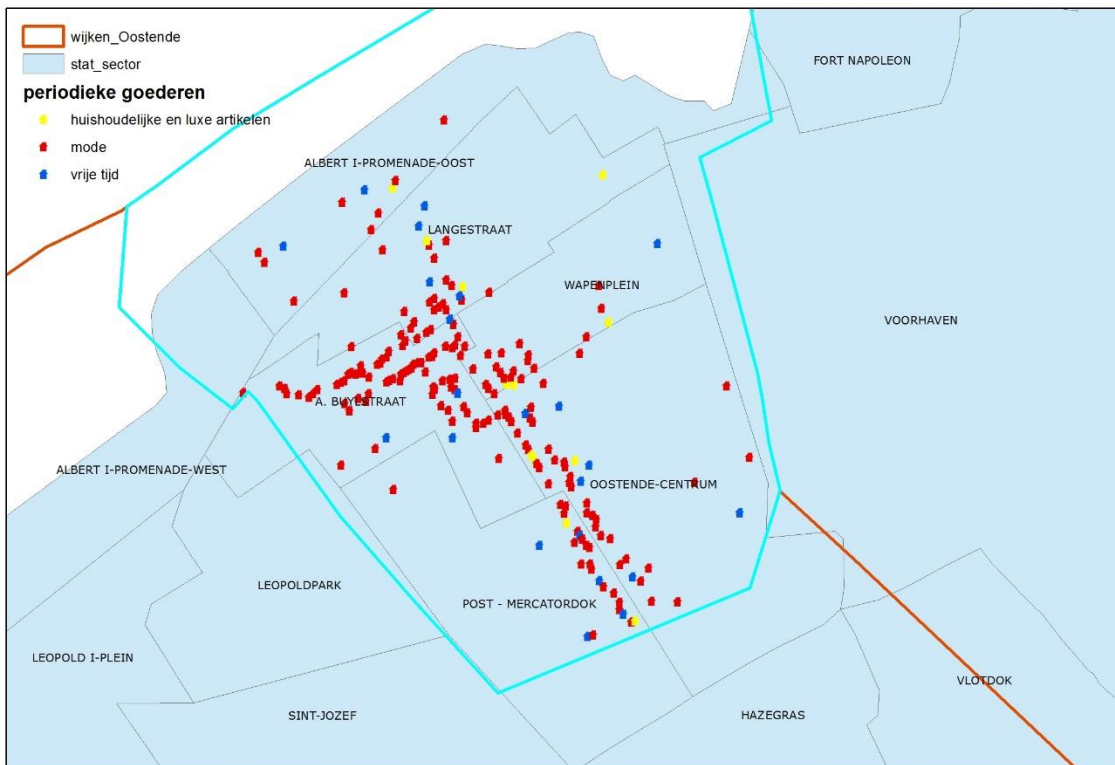
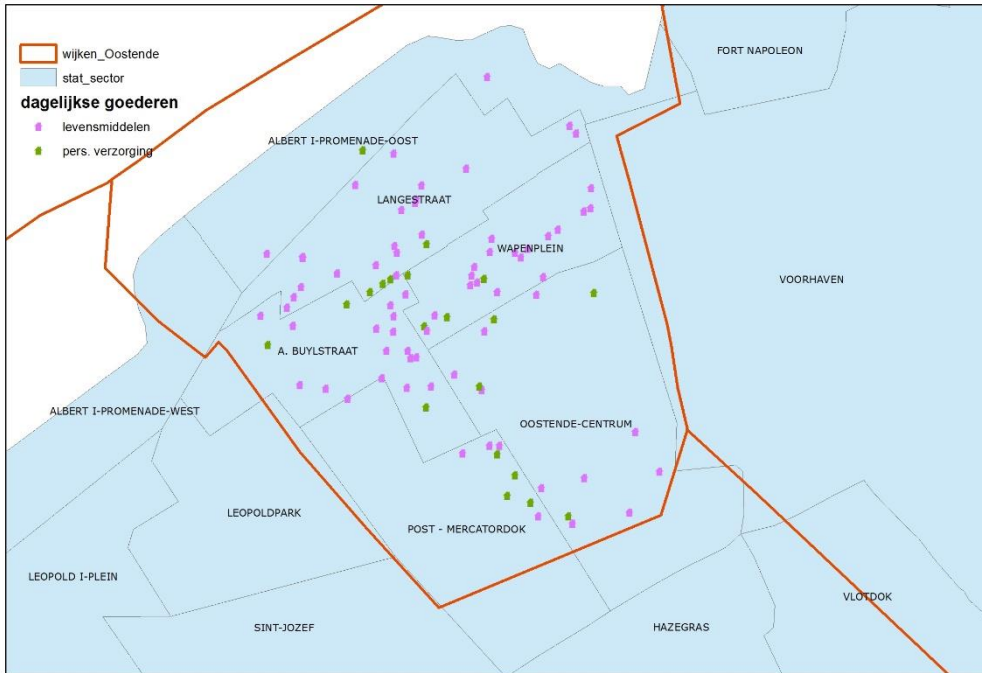

Bedrijvigheid - Locatus²

Naast de sociale dienstverlening, is er in de wijk Oud-Centrum ook zeer veel commerciële dienstverlening. Deze dienstverlening is gekend via Locatus.

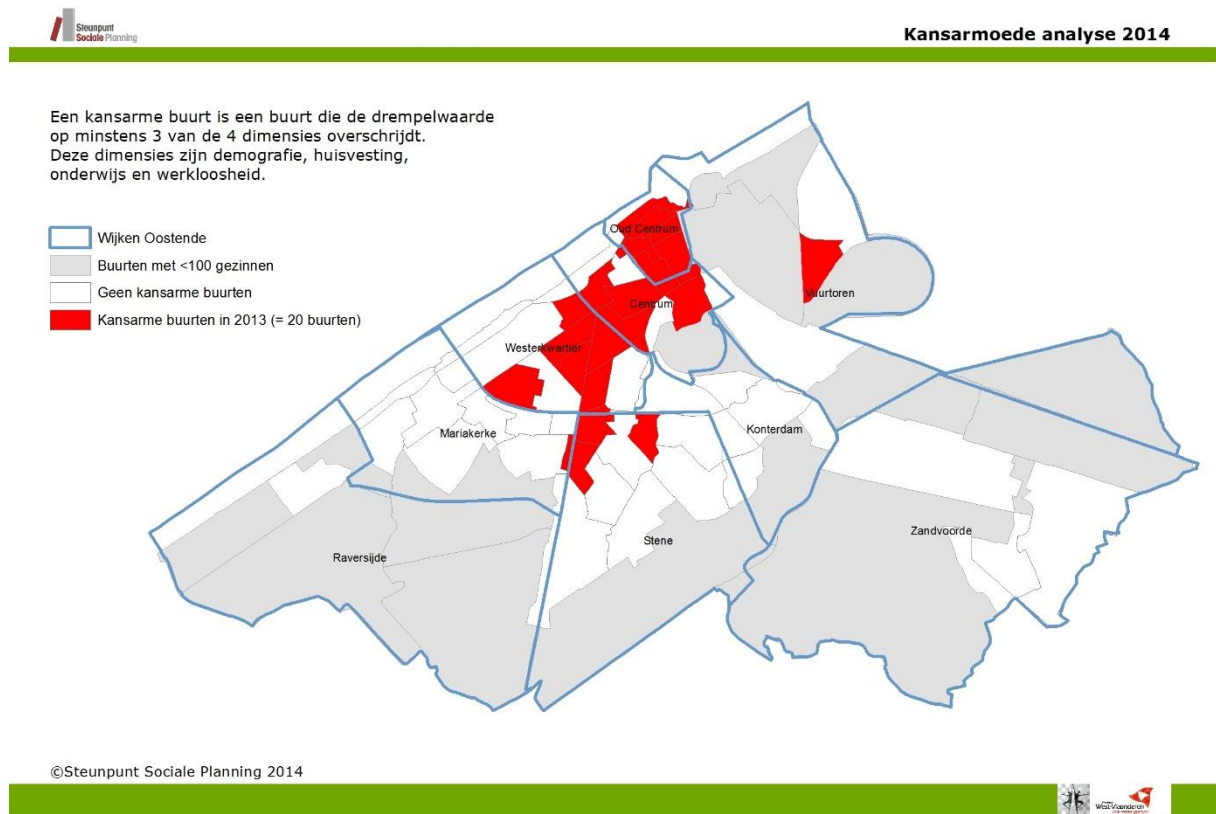
² Locatus verzamelt verzamelt al ruim 15 jaar zelf informatie over alle winkels en consumentgerichte, dienstverlenende bedrijven (retail informatie) en ontsluit deze data via online platforms.

Kwetsbaarheid in beeld

In 2014 werd door de provincie West-Vlaanderen een kansarmoede-atlas opgemaakt. Bedoeling van de atlas was om op basis van een beperkt set van indicatoren de concentraties van kansarmoede in de provincie in kaart te brengen.

We starten dit hoofdstuk met de kaart van Oostende.

De volledige wijk Oud-Centrum werd op basis van de analyse van de provincie als kansarme buurt bestempeld.

In wat volgt wordt een gezicht aan de kwetsbaarheid gegeven. Ook hier weer wordt (waar mogelijk) een vergelijking met Vlaanderen gemaakt.

Kwetsbaar omwille van een beperkt inkomen

Verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering

De verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering maakt de gezondheidszorg goedkoper voor personen met een laag inkomen. Deze tegemoetkoming is daardoor geschikt om een inschatting te maken van de groep met een laag inkomen en de personen die daarvan ten laste vallen. Voor de beroepsbevolking (20-64 jaar) vormt dit statuut een heel goede proxy voor een fragiele socio-economische status, omwille van het feit dat voor deze leeftijdscategorie het netto belastbaar inkomen – dat aan de basis ligt voor de toekenning van het statuut – heel goed overeenkomt met het reëel beschikbaar inkomen.

Voor gepensioneerden (65+) is dit veel minder het geval om volgende redenen:

1. Het laag plafond van het wettelijk pensioen voor de algemene regeling (en de regeling zelfstandigen), waarop de uitkering van het wettelijk pensioen (1ste pijler) steunt. Normaliter is dit het enige inkomen waarop een gepensioneerde belast wordt (en komt hij dus veel gemakkelijker in aanmerking voor een statuut verhoogde tegemoetkoming).
2. Daarnaast worden drie types van vermogen/inkomen bij die bevolkingsgroep niet of ondermaats in rekening gebracht bij de bepaling van het netto belastbaar inkomen:
 - Pensioenvoordelen van de 2de en 3de pijler (groepsverzekeringen, pensioensparen, levensverzekeringen) worden in België voor het merendeel uitbetaald in kapitaal, kapitaal dat slechts eenmalig belast wordt bij de uitkering ervan
 - Sinds de wet Cooreman-De Clercq van 1982 die het liberatoir karakter van de roerende voorheffing invoerde, vormen de roerende inkomsten een black box voor de fiscus, roerende inkomsten die grotendeels bij de oudere bevolking geconcentreerd is
 - Tot slot dient vastgesteld worden dat de laatste perequatie van het kadastraal inkomen (theoretische definitie: het geschatte, gemiddelde normale netto-inkomen van een in België gelegen kadastraal perceel) van 1975, waardoor het reëel inkomen van bezitters van onroerend goed (ook relatief geconcentreerder binnen de oudere bevolking) zwaar onderschat wordt

	0-19 jaar		20-64 jaar		65-79 jaar		80+		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Oud-Centrum	248	36%	889	24%	554	28%	314	35%	2 005	28%
Oostende	3 116	26%	7 116	18%	3 426	26%	2 602	39%	16 260	23%
West-Vlaanderen	26 505	11%	63 953	9%	48 022	26%	47 532	54%	186 012	16%
Vlaams Gewest	195 361	14%	384 404	10%	190 941	21%	183 750	44%	954 456	15%
België	484 721	20%	921 660	14%	336 070	23%	279 010	41%	2 021 461	18%

Bron: IMA 2015

36% van de 0-19-jarigen in de wijk Oud-Centrum groeit op in een huishouden met een beperkt inkomen. Een kwart van de 20-64-jarigen beschikt over een beperkt inkomen. Bij de 65-79 jarigen bedraagt dit aandeel 28%, bij de 80-plussers is dit aandeel 35%.

Aandeel VT - relatieve cijfers (Vlaanderen=100)

	0-19	20-64	65-79	80+	Totaal
Oud-Centrum	256	237	132	78	188
Oostende	185	178	119	88	155
West-Vlaanderen	79	92	120	121	106
Vlaams Gewest	100	100	100	100	100
België	139	139	108	93	123

Bron: IMA

Wanneer we de cijfers bekijken in verhouding tot Vlaanderen, dan stellen we vast dat in de leeftijdsgroep jonger dan 65 jaar het aandeel personen met een laag inkomen 2,5 keer hoger is in Oud-Centrum dan in Vlaanderen.

In de leeftijdsgroep 65-79 jaar is het aandeel met een laag inkomen een derde hoger dan gemiddeld genomen in Vlaanderen. Enkel bij de 80-plussers is het aandeel met een laag inkomen lager dan in Vlaanderen. Dit kan verklaard worden door het feit dat in die groep waarschijnlijk veel 'nieuwe' Oostendenaars zitten die hier hun oude dag komen doorbrengen. Om dit te kunnen doen wordt, gezien de vastgoedprijzen aan de kust en zeker in het (Oud-)Centrum, een zeker vermogen verwacht.

Vervangingsinkomen 65+ (IGO/GIB)

	Vervangings-inkomen 65+	Bevolking 65+	% Verv. inkomen 65+	Index verv. Ink (VI=100)
Oud-Centrum	256	2 861	8,9%	179
Oostende	1 584	20 052	7,9%	158
West-Vlaanderen	17 547	274 177	6,4%	128
Vlaams Gewest	65 140	1 302 797	5,0%	100
België	127 630	2 127 169	6,0%	120

Bron: IMA, 2015

8,9% van de bevolking ouder dan 65 jaar geniet een vervangingsinkomen voor ouderen (IGO/GIB). Dit aandeel ligt 79% hoger in de wijk Oud-Centrum dan in Vlaanderen.

Kwetsbaar op basis van de gezinssamenstelling

Alleenstaanden

	% alleenstaanden	index Vlaanderen (vl=100)
Oud-Centrum	59,9%	194
Oostende	45,5%	147
West-Vlaanderen	32,1%	104
Vlaanderen	30,90%	100

Bron: Rijksregister op 01.01.2016, verwerking provincie West-Vlaanderen

60% van de huishoudens in Oud-Centrum bestaat uit 1 persoon. Daarmee scoort Oud-Centrum bijna dubbel zo hoog als het Vlaamse gemiddelde.

Van alle wijken in Oostende is Oud-Centrum de wijk met het grootste aandeel alleenstaanden.

Eenoudergezinnen

Eenoudergezinnen*		
	aantal	aandeel
Oud-Centrum	169	38,6%
Oostende	1604	23,3%
West-Vlaanderen	18343	13,6%

*berekend tov gezinnen met kinderen jonger dan 20 jaar

Bron: Rijksregister op 01.01.2016, verwerking provincie West-Vlaanderen

Berekend ten opzichte van alle gezinnen met kinderen onder 20 jaar is bijna 40% een eenoudergezin. Dit aandeel scoort daarmee hoger dan het Oostendse gemiddelde, wat ook al zeer hoog is in vergelijking met West-Vlaanderen (een Vlaams cijfer op dezelfde manier berekend ter vergelijking is er niet).

Gescheiden 60+

gescheiden 60+		
	aantal	aandeel
Oud-Centrum	737	21,7%
Oostende	4225	17,1%
West-Vlaanderen	34383	10,0%

Bron: Rijksregister op 01.01.2016, verwerking provincie West-Vlaanderen

Uit de analyses van BAS (Belgian ageing studies van de VUB) blijkt dat van alle ouderen de gescheiden 60-plus de meest kwetsbare groep is.

Ruim 20% van de 60-plussers in de wijk Oud-Centrum is gescheiden. Dit aandeel is dubbel zo hoog als het gemiddelde in West-Vlaanderen.

Kwetsbaar op basis van een slechte gezondheid

Rechthebbenden in de ziekteverzekering met een chronische aandoening.

Binnen de ziekteverzekering zijn er verschillende groepen mensen die het statuut 'rechthebbenden met een chronische aandoening' krijgen:

1. Personen die gedurende 8 semesters meer dan €300 uitgaven in het kader van gezondheidszorg hebben.
2. Personen die gedurende 2 opeenvolgende jaren geconfronteerd werden met te betalen remgelden van minstens 365 euro (voor personen genietend van verhoogde tegemoetkoming) of 450 euro (zonder verhoogde tegemoetkoming) en die bovendien aan één van de volgende voorwaarden voldoen:
 - Gedurende minstens drie maanden aanspraak hebben kunnen maken op het forfait B of C verpleegkundige verzorging³
 - Gedurende minstens zes maanden recht hebben gehad op verhoogde terugbetaling voor kinesitherapie of fysiotherapie voor zware pathologie
 - Minstens zes ziekenhuisopnames of 120 dagen hebben verbleven in een ziekenhuis gedurende een referentieperiode bestaande uit het huidige en het voorgaande jaar
 - Genieten van verhoogde kinderbijlagen voor kinderen met een handicap
 - Voldoen aan de voorwaarden tot toekenning van de integratietegemoetkoming van gehandicapten (cat III, IV of V)
 - Voldoen aan de voorwaarden tot toekenning van een toelage voor hulp aan ouderen (cat III, IV of V)
 - Genieten van een tegemoetkoming voor hulp van derden
 - Genieten van verhoogde invaliditeitsuitkering wegens hulp van derden

Kenmerkend voor de mensen met een chronische aandoening is dat zij over een slechte gezondheid beschikken en bovendien vaak zware medische kosten⁴ hebben.

	Aantal RH met chronische aandoening	aantal rechthebbenden	% chronische aandoening (statuut) inclusief forfait chronisch zieken	Index (VI=100)
Oud-Centrum	1 073	7 240	14,8%	163
Oostende	8 715	70 851	12,3%	135
West-Vlaanderen	125 342	1 182 470	10,6%	116
Vlaams Gewest	581 996	6 395 558	9,1%	100

Bron: IMA, 2014

³ Aangezien deze criteria ook recht doen krijgen op de Vlaamse zorgverzekering, gaan de sociale diensten van de ziekenfondsen vaak actief op zoek naar die rechthebbenden, ook al wordt hun zorgnood verzorgd door mantelzorgers of andere verstrekkers, dit in het kader van de wettelijke opdrachten van de ziekenfondsen het opgelegd door het Charter van de Sociaal Verzekerde, dat iedere sociale zekerheidsinstelling aanzet de rechten van de sociaal verzekerden te maximaliseren.

⁴ De nationale cijfers van 2014 geven aan dat van de 1,026 miljoen rechthebbenden die 'genieten' van het statuut chronische aandoening (IMA-cijfers) er 944.000 zijn (92%) die voldoen aan het criterium van 'gedurende 8 opeenvolgende trimesters geconfronteerd worden met gezondheidszorguitgaven (terugbetaald door de ziekteverzekering of zelf betaald) van meer dan 300 euro'.

15% van de verzekerden in het kader van de ziekteverzekering in Oud-centrum is chronisch ziek.

Dit aandeel ligt 63% hoger dan gemiddeld in Vlaanderen.

Rechthebbenden op een invaliditeitsuitkering

Personen die langer dan 1 jaar ziek zijn, hebben recht op een invaliditeitsuitkering.

In onderstaande tabel wordt bekeken welk aandeel van de beroepsbevolking dergelijke invaliditeitsuitkering geniet.

	Totaal 20-64 jaar 2014	Aantal personen min 1 dag invaliditeit in 2014	% 20-64 met minstens 1 dag invaliditeit in 2014	Index %20-64 jaar met minstens 1 dag invaliditeit in 2014 (VI=100)	Gemiddeld aantal dagen per persoon met min 1 dag in 2014	Index gemiddeld aantal dagen per persoon met min 1 dag in 2014 (VI=100)
Oud-Centrum	3 716	358	9,6%	185	280	104
Oostende	39 007	2 735	7,0%	135	274	102
West-Vlaanderen	674 548	38 200	5,7%	109	272	101
Vlaams Gewest	3 737 097	194 424	5,2%	100	270	100

Bron: IMA, 2014

In 2014 waren er in het Oud-Centrum 358 personen die minstens een dag invaliditeitsuitkering genoten (= meer dan 1 jaar ziek). Dat is 9,6% van de bevolking op beroepsactieve leeftijd. Daarmee scoort het Oud-Centrum bijna dubbel zo hoog als het Vlaamse gemiddelde.

Het gemiddeld aantal ziekte-dagen bedroeg 280. Het is een opmerkelijke vaststelling dat het gemiddeld aantal dagen invaliditeitsuitkering zeer stabiel is: er is weinig verschil tussen Oud-Centrum Oostende, West-Vlaanderen en Vlaanderen

9,5% van de bevolking op beroepsactieve leeftijd (20-64 jaar) in Oostende woont in het Oud-Centrum. Zij tekenen samen voor 13,1 % van het aantal personen in Oostende dat in 2014 minimum 1 dag invaliditeitsuitkering genoten heeft.

Patiënten die in een periode van 3 jaar (2012-2014) geen tandartsbezoek gehad hebben

	5-14 jaar	15-17 jaar*	18-24 jaar*	25-44 jaar	45-64 jaar	65-74 jaar	75+	totaal
Oud-Centrum	28,8%			34,20%	31,30%	29,20%	37,10%	32,8%
Oostende	20,3%	17,3%	25,7%	27,3%	26,1%	30,5%	42,3%	29,4%
West-Vlaanderen	14,2%	10,9%	20,5%	21,1%	23,7%	31,0%	47,5%	25,8%
Vlaanderen	14,4%	11,0%	20,6%	22,1%	24,1%	32,4%	48,1%	25,9%
België	16,7%	14,4%	24,2%	25,4%	26,5%	33,6%	48,4%	28,1%

*de gegevens op wijkniveau voor de 15-24 jaar konden op basis van beschikbare data niet aangemaakt worden.

Bron: IMA, 2012-2014

33% van de bevolking in Oud-Centrum heeft in de periode 2012-2014 geen tandartsbezoek gehad. Dit aandeel varieert van 29% bij de jongste leeftijdsgroep naar 37% bij de oudste leeftijdsgroep.

Relatieve scores – Vlaanderen = 100

	5-14 jaar	15-17 jaar	18-24 jaar	25-44 jaar	45-64 jaar	65-74 jaar	75+	Totale populatie
Oud-Centrum	200			155	130	90	77	127
Oostende	141	157	125	124	108	94	88	114
West-Vlaanderen	99	99	100	95	98	96	99	100
Vlaanderen	100	100	100	100	100	100	100	100
België	116	131	117	115	110	104	101	108

Bron: IMA

Wanneer we de vergelijking maken met Vlaanderen dan is de onderconsumptie van tandartsbezoek zeker bij de jongste groep opmerkelijk hoog: dubbel zoveel kinderen in de leeftijdsgroep 0-14 jaar heeft in de wijk Oud-Centrum geen tandartsbezoek gekend. Ook voor de bevolkingsgroep 25-64 jaar stellen we meer onderconsumptie vast dan in Vlaanderen. Voor de oudste leeftijdsgroepen gaat ook een op drie van de ouderen niet naar de tandarts, maar het aandeel niet tandartsbezoek bij de ouderen ligt in Vlaanderen hoger. Opnieuw kan hier waarschijnlijk als verklaring het relatief hoog aandeel van de instroom van financieel sterkere ouderen aangehaald worden, met een 'cultuur' van regelmatig tandartscontact.

Aandeel vrouwen tussen 50-69 jaar die gedurende 6 jaar geen mammografie ondergingen (1/1/2008-31/12/2013) (Niet Gescreende Vrouwen - NGV)

	Geen mammo in 6 jaar	Aantal vrouwen 50-69j (2014)	Aandeel NGV	Index (VI = 100)
Oud-Centrum	356	1 229	27,4%	137
Gemeente Oostende	2 610	10 440	25,0%	125
Provincie West-Vlaanderen	37 122	159 324	23,3%	117
Gewest Vlaams Gewest	165 739	828 694	20,0%	100
België	313 464	1 399 391	22,4%	112

Bron: IMA 2014

27,4% van de vrouwen in de leeftijdscategorie 50-69 jaar heeft gedurende 6 jaar geen mammografie gehad. Dit aandeel ligt in de wijk Oud-Centrum 37% hoger dan in Vlaanderen.

Kwetsbaar omwille van werkloosheid

In het armoedediscours wordt het hebben van werk als een van de belangrijkste beschermende factor tegen armoede omschreven. Wie werkloos is, heeft een hoger kansarmoederisico. Binnen de groep werkzoekenden zijn de langdurig werkzoekenden en laaggeschoolde werkzoekenden de meest kwetsbare groep.

wijk	werkzoekenden op 01.01.2016	bevolking beroepsactieve leeftijd	% werkzoekenden	Index Vlaanderen=100
Oud Centrum	467	3 756	12,4%	221,39
Oostende	3 648	40 715	9,0%	159,54
West-Vlaanderen*	32 602	706 527	4,6%	82,16
Vlaanderen*	222 724	3 965 785	5,6%	100

*woonplaats = (West-)Vlaanderen

Bron: studiedienst VDAB, toestand 31/12/2015

In de wijk Oud-Centrum is 12,4% van de bevolking op beroepsactieve leeftijd werkzoekend. Dit percentage is meer dan 2 keer zo hoog als het Vlaamse cijfer.

wijk	Laaggeschoold	Middengespoold	Hooggeschoold
Oud Centrum	54,4%	32,5%	13,1%
Oostende	54,2%	32,9%	12,9%
West-Vlaanderen*	49,1%	34,7%	16,3%
Vlaanderen*	45,7%	35,5%	18,7%

*woonplaats = (West-)Vlaanderen

Bron: studiedienst VDAB, toestand 31/12/2015

Iets meer dan de helft van de werkzoekenden in Oud-Centrum is laaggeschoold. Het aandeel laaggeschoolde werkzoekenden ligt in Oud-Centrum op het niveau van Oostende. In vergelijking met Vlaanderen en West-Vlaanderen ligt het aandeel laaggeschoolde werkzoekenden in Oud-Centrum hoger.

wijk	< 1 jaar	1-2 jaar	2-5 jaar	>= 5 jaar
Oud Centrum	44,3%	18,8%	24,0%	12,8%
Oostende	49,1%	18,8%	20,1%	12,0%
West-Vlaanderen*	56,0%	16,3%	16,9%	10,8%
Vlaanderen*	53,2%	17,1%	18,3%	11,4%

*woonplaats = (West-)Vlaanderen

44,3% van de werkzoekenden in Oud-Centrum is minder dan 1 jaar werkzoekend. Dit aandeel is lager dan in Oostende, West-Vlaanderen en Vlaanderen. Dit betekent dus dat Oud-Centrum niet alleen meer werkzoekenden telt, maar bovendien zijn zij ook langer werkzoekend.

In onderstaande tabel bekijken we nog de combinatie van beide kenmerken: laaggeschoold en langdurig werkzoekend.

langdurig (>1jaar) en laaggeschoold	aantal	aandeel	index Vlaanderen
Oud Centrum	149	31,9%	130
Oostende	1102	30,2%	123
West-Vlaanderen*	8 222	25,2%	103
Vlaanderen*	54 754	24,6%	100

32% van de werkzoekenden in Oud-Centrum is langdurig werkzoekend en laaggeschoold. Hiermee scoort Oud-centrum een derde boven het Vlaamse cijfer.

Een andere manier om naar de cijfers mbt werkloosheid te kijken is de gemiddelde duur van de werkloosheidsperiode.

	Totaal 20-64 jaar 2014	Aantal personen min 1 dag werkloos in 2014	% 20-64 met minstens 1 dag werkloosheidsverg. in 2014	Index %20-64 jaar met minstens 1 dag werkloosheidsverg. in 2014 (VI=100)	Gemiddeld aantal dagen per persoon met min 1 dag in 2014	Index gemiddeld aantal dagen per persoon met min 1 dag in 2014 (VI=100)
Oud-Centrum	3 716	1 047	28,2%	148	183	127
Oostende	39 007	9 095	23,3%	123	164	114
West-Vlaanderen	674 548	142 873	21,2%	112	130	91
Vlaams Gewest	3 737 097	709 612	19,0%	100	144	100

Bron: IMA, 2014

28,2% van de bevolking op beroepsactieve leeftijd (20-64 jaar) in het Oud-Centrum heeft in de loop van 2014 min 1 dag werkloosheidsvergoeding gekregen. Hiermee scoort Oud-Centrum de helft meer dan het gemiddelde in Vlaanderen. In deze cijfers zitten ook de bruggepensioneerden, vermits zij ook werkloosheidsvergoedingen uitbetaald krijgen. De grote groep ouderen in het Oud-Centrum zal hier deels een verklaring voor zijn.

Het gemiddeld aantal dagen werkloosheidsvergoeding bedroeg 183 dagen. Ook hier scoort het Oud-centrum een kwart boven het Vlaamse gemiddelde.

9,5% van de 20-65-jarigen van Oostende woont in het Oud-Centrum. Deze 9,5% is goed voor 12,9% van de dagen werkloosheid in Oostende.

Concluderend kunnen we zeggen dat Oud-Centrum niet alleen verhoudingsgewijs meer werkzoekenden kent dan de andere onderzochte regio's, bovendien hebben ze een kwetsbaarder profiel omwille van laaggeschooldheid en de langere duur van de werkloosheid.

In globa wordt de wijk OC geconfronteerd met een heel kleine beroepsbevolking binnen haar totale bevolking (51,3% t.o.v. 55,1% voor Oostende en 58,4% voor Vlaanderen), maar binnen die beroepsbevolking zit men in vergelijking met Vlaanderen en Oostende met oververtegenwoordiging van niet-actieven:

- 28,2% met minstens 1 dag werkloosheid t.o.v. 23,3% in Oostende en 19% voor Vlaanderen
- 9,6% met minstens 1 dag invaliditeit t.o.v. 7% voor Oostende en 5,2% voor Vlaanderen

Een nieuwe generatie met zorgen

Geboorten in kansarme gezinnen

	geboorten in kansarme gezinnen (2013-2015)	index (vla = 100)
Oud-Centrum	34,3%	278
Gemeente Oostende	24,8%	201
Provincie West-Vlaanderen	10,4%	84
Vlaams Gewest	12,4%	100

Bron: Kind en gezin, geboorten in 2013,2014 en 2015, verwerking provincie West-Vlaanderen

Ruim een derde van de kinderen geboren in Oud-Centrum is geboren in een kansarm gezin. Dit aandeel is bijna 3 keer zo hoog als gemiddeld genomen in Vlaanderen.

Schooltoelage

	schooltoelage gewoon onderwijs	index (vla = 100)
Oud-Centrum	50,9%	209
Gemeente Oostende	37,7%	155
Provincie West-Vlaanderen	22,2%	91
Vlaams Gewest	24,3%	100

Bron: Departement onderwijs, gewoon onderwijs schooljaar 2015-2016, verwerking provincie West-Vlaanderen

Van alle kinderen en jongeren die naar het gewoon onderwijs gaan (basis en secundair samen) en die in de wijk Oud-Centrum wonen, krijgt 51% een schooltoelage. Dit aandeel ligt ruim dubbel zo hoog als het Vlaamse aandeel.

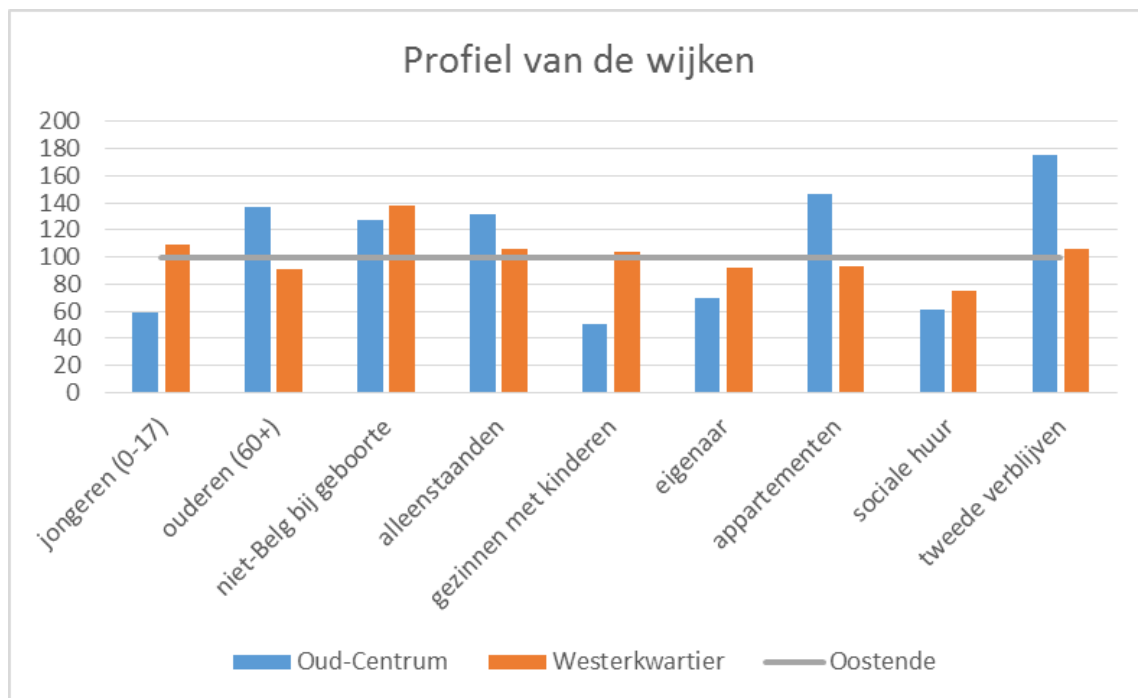
Samenvattend

Bij wijze van samenvatting worden hieronder nog twee figuren gepresenteerd, die samen in 1 oogopslag het profiel van de wijk weergeeft.

Een eerste grafiek toont het profiel van de wijk op basis van een aantal algemene kenmerken, een tweede grafiek toont het kwetsbaarheidsprofiel van de wijk.

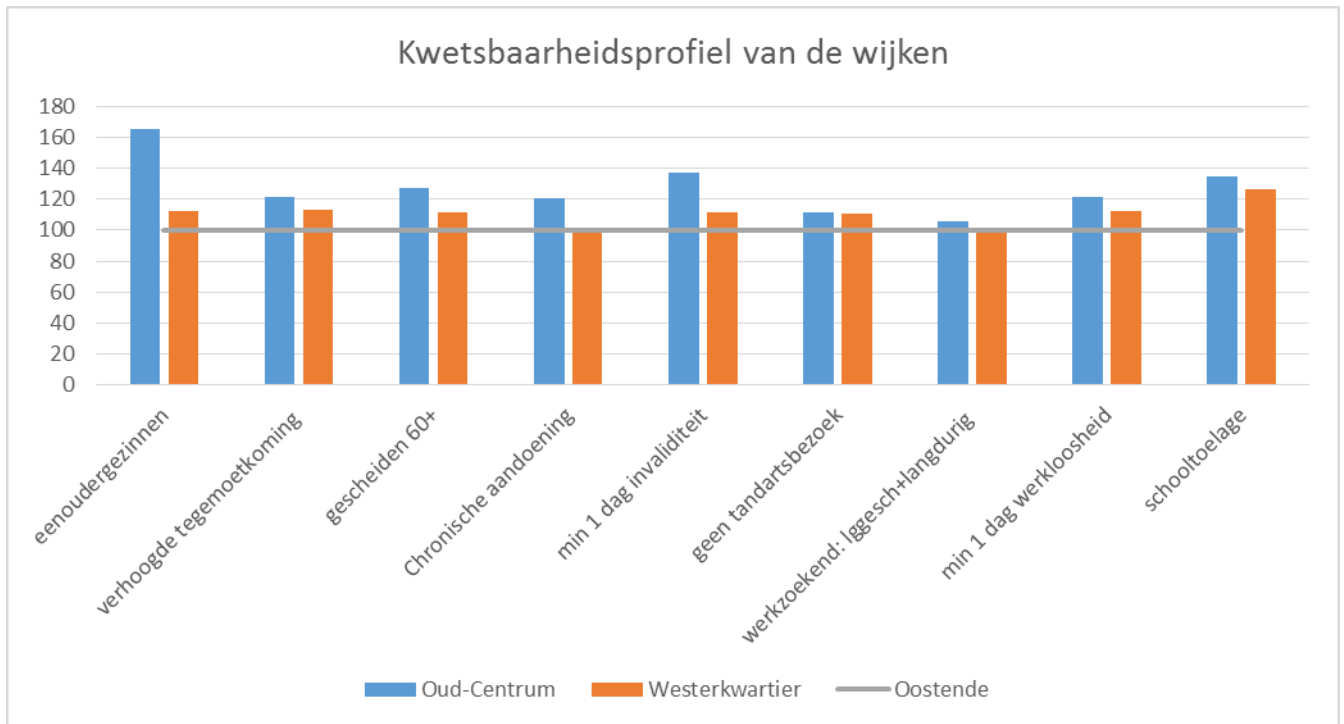
Elk balkje staat voor een kenmerk. De horizontale lijn geeft voor elk van de kenmerken de waarde voor Oostende, gelijkgesteld aan 100. Een balkje boven de lijn van Oostende betekent dat dat kenmerk meer aanwezig is in de wijk, een balkje onder de lijn van Oostende betekent dat het kenmerk minder aanwezig is in de wijk. Op de as aan de linkerkant kun je de grootte van de afwijking aflezen (indexwaarden).

De grafieken tonen niet alleen de kenmerken voor het Oud-Centrum, maar ook deze voor het Westerkwartier.

In vergelijking met Oostende is het Oud-Centrum gekenmerkt door

- minder dan gemiddeld jongeren (0-17 jaar),
- meer dan gemiddeld ouderen (60+)
- meer dan gemiddeld mensen met een vreemde nationaliteit bij geboorte
- meer alleenstaanden
- minder gezinnen met kinderen
- minder dan gemiddeld eigenaars
- meer dan gemiddeld appartementen
- minder dan gemiddeld sociale huurwoningen
- meer dan gemiddeld tweede verblijven

Op vlak van kansarmoede scoort het Oud-Centrum voor alle kenmerken boven het Oostendse gemiddelde

- meer dan gemiddeld eenoudergezinnen
- iets meer dan gemiddeld verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering
- meer dan gemiddeld gescheiden 60+
- iets meer dan gemiddeld mensen met een chronische aandoening
- meer dan gemiddeld mensen met minimum 1 dag invaliditeit
- iets meer dan gemiddeld mensen zonder tandartsbezoek
- iets meer dan gemiddeld laaggeschoold en langdurig werkzoekenden
- Een hoger aandeel mensen die in de loop van 2014 minimum 1 dag werkzoekend zijn
- Meer dan gemiddeld scholieren (basis en secundair) met een schooltoelage

Ondanks het feit dat het Oud-Centrum op basis van de gewone bevolkingskenmerken een ander profiel heeft dan de wijk Westerkwartier, is er op vlak van kansarmoede en kwetsbaarheid een grote gelijkheid tussen beide wijken.